

ЛЮБОВ ЯК КАТЕГОРІЯ ЕКЗИСТЕНЦІАЛЬНО-ГУМАНІСТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

Поліщук А.Ю.

Науковий керівник – к. психол. н. , викл. Сидоренко Ж. В.

Сучасний світ, все більше звертає людину до зовнішніх мірок успіху, віддаляючи від власної душі. Ролло Мей називав людство шизоїдним, маючи на увазі, нездатність відчувати, але переживати відчуження. На його думку, втрачаючи розуміння сенсу любові, люди з більшою ретельністю займаються дослідженнями, статистикою і технікою сексу, для того щоб хоч якось відшкодувати бездушність притаманну сучасному світу. Любов у суспільстві часто супроводжується страхом. Це страх близькості у відносинах, який породжує спотворені форми любові, при яких людина або підкоряється, або підлаштовує під себе інших. За словами Еріха Фромма, любов стає невротизованою, основу якої являє прив'язаність одного або двох коханців до фігур батьків, які будучи вже дорослими, переносять почуття, очікування і страхи, які відчували по відношенню до батька чи матері, на кохану людину. У своїй концепції розвитку невротичної особистості К.Хорні представляє механізм спотворення розвитку потреби і здібності людини любити. Вона вважає, що порушення любові пов'язані з фрустрацією потреби дитини в безпеці. Подібність цієї позиції з ідеєю Абрахама Маслоу полягає в тому, що незадоволеність потреби в безпеці призводить до порушення задоволення потреб в любові і афіліації. У разі порушення дитячо-батьківських відносин, на думку Еріха Фромма, можна спостерігати: любов нарцистичну, по суті, егоїстичну; невротичну, що являє собою спотворення відносин між людьми, внаслідок проекції власних проблем на партнера або на дітей, які виступають в такому випадку, лише як засіб досягнення власних цілей та інструментом вирішення проблем; псевдолюбов у формах сентиментальної (любові - поклоніння), яка є, байдужою до істинної особистості, предмета любові і до реальних відносин з партнером; та маніакальної (любові-переслідування), характеризується одержимістю, пристрасної закоханістю, нав'язливістю і наполегливістю в досягненні мети. На відміну від невротичної, зрілої форми любові характеризуються спрямованістю на пізнання особистості партнера, усвідомлення цілісності «Ми» при збереженні автономії кожної особистості. Парадокс зрілою любові полягає в тому, що дві людини є єдиним цілим і в той же час кожен залишається самим собою. Особистість, виступаючи частиною цілісності «Ми», стверджує також себе індивідуальністю, активним суб'єктом у побудові «Я - Ти» відносин. На початковому етапі відносин, центром уваги людини виступає «Я», і в партнері він шукає підтвердження своєї ідентичності та особистісної цінності, потім предметом орієнтування і дослідження стає партнер - «Ти», який одержує в підтвердження значущості своєї особистості, і, нарешті, формується «Ми».